

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. ДРАГОМАНОВА
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ПРОФЕСІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ ТА ВИКЛАДАЧІВ
ОБЛІКОВО-КОНТРОЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН»



ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

МАТЕРІАЛИ ХІІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ «ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ
ТЕХНОЛОГІЇ»

м. Харків, 24 жовтня 2025 р.

Дніпро
"Середняк Т.К"
2025

УДК 316.05

Л 93

*Затверджено до друку Вченою радою Українського державного університету
залізничного транспорту (протокол № 10 від 20.10.2025 р.)*

Головні редактори:

Андрющенко В. П. – доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, аcadемік Національної академії педагогічних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова

Панченко С. В. – доктор технічних наук, професор, аcadемік Транспортної академії України, в. о. ректора Українського державного університету залізничного транспорту

Редакційна колегія:

Абашнік В. О. – д-р. філос. наук, професор

Вельш Вольфганг – габілітований доктор філософії, професор

Каграманян А. О. – канд. техн. наук, доцент

Панченко В. В. – д-р. техн. наук, доцент

Євсєєва О. О. – д-р. економ. наук, доцент

Толстов І. В. – канд. філос. наук, доцент

Людина, суспільство, комунікативні технології: матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. 24 жовтня 2025 р. / відп. за випуск І. В. Толстов. – Дніпро: Середняк Т.К, 2025 – 238 с.

зваженого підходу — поєднання традиційної грамотності з розумінням нових мовних явищ. Важливим завданням стає розвиток якісного україномовного контенту, підтримка мовної культури через освіту і просвітницькі ініціативи.

Отже, цифрова комунікація глибоко трансформує мову, створюючи як нові способи самовираження, так і серйозні ризики: збіднення лексики через англізми та «культурний розрив» між поколіннями. У цих умовах порушення мовних норм стає соціальним маркером, що розрізняє креативність і мовну недбалість. Вирішення цих викликів вимагає комплексного підходу, що поєднує розвиток українськомовних технологій, модернізацію освіти і державну підтримку мовної культури.

Список використаних джерел

1. Скиба І. П. Трансформація мови комунікації під впливом процесів інформатизації суспільства. *Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія. Культурологія: зб. наук. праць.* 2023. Т. 38, № 2 (38). С. 158–163. DOI: <https://doi.org/10.18372/2412-2157.2.18121>.
2. Копчак М. М., Грабельська О. В., Дроф'як Н. І. Лінгвістичні трансформації в цифрову епоху: вплив цифровізації на сучасні комунікаційні практики. *Закарпатські філологічні студії.* 2025. Вип. 39, ч. 2. С. 9–15. DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2025.39.2.1>.
3. Книш Т. В., Близнюк Л. М., Козак А. В. Вплив мовленнєвого спілкування в Інтернеті на мовно-культурні аспекти сучасного суспільства. 2024. № 1. С. 20–26. DOI: <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2024.1.1/04>.

***HAAVI OLE MARTIN, Rehabilitation Specialist,
Stavanger University Hospital,
Stavanger, Norway,
SVEUM ELISABETH, Psychologist at a Volunteer Religious,
Organization in Stavanger,
Stavanger, Norway***

VALUES OF MODERN NORWEGIAN SOCIETY

Every society forms its own system of values that defines not only the perception of oneself and one's place in the social environment but also the attitude toward rights, duties, relationships with others, and the state as a socio-political institution. The values of any society are not static; they are subject to

transformation under the influence of social, economic, cultural, and other factors. The analysis of Norwegian social values is particularly interesting because of the existing dissonance between Norway's reputation as a country with a high standard of living, prosperity, and gender equality, and the challenges it faces due to multiculturalism, inequality, and the coexistence of different value systems.

What values dominate Norwegian society? One of the key values is national pride and identity. The vast majority of Norwegians understand nationality as a civic construct in which ethnic origin and religious affiliation are far less important than knowledge of the Norwegian language, history, and respect for national laws.

Another fundamental value is environmental awareness and responsibility. It is no coincidence that the author of the concept of deep ecology was the prominent Norwegian philosopher, ecologist, and mountaineer Arne Næss, who argued that the Earth is a living entity and that every person is its integral part, recognizing the intrinsic value of all components of nature. Consequently, Norwegian society places great importance on sustainable development, environmental protection, rational consumption of natural resources, and voluntary simplicity in daily life. Norway actively promotes the concept of *friluftsliv* (literally, «living in the open air»), which emphasizes outdoor activities as a way to reconnect with nature and achieve a deeper sense of unity with it. According to research, Norwegians are often willing to sacrifice economic gain in order to preserve nature and maintain ecological balance.

Social, economic, and gender equality are also highly significant for Norwegians. These values are reflected in state policies that guarantee equal rights for all citizens regardless of ethnic background, religion, or culture; a high level of institutionalization of social rights; universal access to education; and multicultural tolerance. Ukrainian citizens who have found refuge in Norway since 2022 have personally experienced these principles in practice. Gender equality, in particular, has become an important part of the Norwegian national identity and self-perception as a peaceful and tolerant nation. By comparison, in contemporary Ukraine, social, economic, and gender equality have also gained importance and support from the state, although their practical implementation remains limited due to historical, political, and economic factors.

According to research, work is considered one of the most significant values and an essential element of personal self-realization. The main value of labor lies not merely in its economic function but in its capacity to provide conditions for personal development, self-expression, and a sense of satisfaction with both the process and results of work. This attitude toward labor is largely explained by Norway's Scandinavian economic model, which ensures stability,

prosperity, and strong social guarantees for workers. As a result, Norwegians can focus on internal motivational factors such as professional growth, self-improvement, alignment of work with personal vocation, and the cultivation of a strong corporate culture.

Well-being, both material and non-material, remains a core value in Norwegian society, although satisfaction with life varies depending on socio-economic circumstances. Individuals with high incomes, good health, and stable family relationships tend to report higher satisfaction levels, while those facing loneliness, illness, or unemployment report lower well-being. Subjectively, well-being is perceived as the ability to maintain physical and social stability, as well as a sense of security.

Education plays a crucial role in forming and sustaining shared values within a multicultural environment. It facilitates social integration and ensures the transmission of moral and social norms that maintain societal cohesion.

Thus, Norwegian citizens value social equality, justice, and human rights, while simultaneously preserving freedom of choice and opportunities for individual self-realization. This delicate balance is maintained through state institutions, social norms, and cultural traditions. Core values continue to include well-being (associated with health, stable employment, access to social services, and state protection), quality of life, and security. Environmental responsibility, protection of nature, preservation of local identity, work as a means of self-fulfillment, education, multiculturalism, and freedom of expression also remain essential elements of Norway's value system.

ЧЕРНИШОВ В. В., канд. філос. наук, доцент,
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»,
м. Полтава, Україна,
ТОЛСТОВ І. В., канд. філос. наук, доцент,
Український державний університет залізничного транспорту,
м. Харків, Україна

ПЕРФОРМАТИВНІСТЬ МОВИ ТА ЦІННІСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ЕПОХУ КРИЗ

Перша чверть ХХІ століття позначена глибокими трансформаціями глобальних суспільств – політичними, культурними та моральними. Ці процеси супроводжувані кризою спільніх ціннісних орієнтирів, ерозією авторитетів і фрагментацією публічних дискурсів. У такому контексті мова